

РЕЗЮМЕ

- **СЪЩНОСТ** – Резюмето е съкратен вариант на даден текст. В него кратко и ясно, в стегната езикова форма се предава пълноценна информация от пълния текст.
- **ЦЕЛ** – Резюмето има за цел да се изведат основните положения на оригиналния текст. Съдържанието се представя накратко и обобщено, като се акцентира на причинно-следствените връзки и ясно се посочват темата и подтемите на текста.
- **ВИДОВЕ** – На практика може да се направи резюме на всеки текст, но най-често се налага да се резюмира художествен текст, литературнокритичен или научнопопулярен, информационна статия или интервю.

СТРУКТУРА НА РЕЗЮМЕТО

- **ВЪВЕЖДАЩА ЧАСТ** – представят се авторът, темата, идеята и се дават общи указания върху темата /мястото, времето и героите, и обобщение на историята, ако е художествен текст/. Най-добре е, ако информацията може да се представи с едно изречение.
- **ГЛАВНА ЧАСТ** – в стегната форма, накратко се информира само за основното съдържание на текста, при това не е важно толкова да се следва времевата последователност на случката или последователността в информацията или в идеите, колкото да се изложат причините, следствията и резултатите от действието или от тезата.
- **ОБОБЩАВАЩА ЧАСТ**

РАЗЛИКИ МЕЖДУ ПРЕРАЗКАЗА И РЕЗЮМЕТО

ПРЕРАЗКАЗ	РЕЗЮМЕ
Изложението включва главни и второстепенни моменти.	Изложението е кратко, стегнато и се ограничава до същественото.
Дословно се преразказва, близо до езика на автора, като се включват и използвани от него изразни средства.	Съдържанието се предава накратко, стегнато и ясно.
Преразказващият се идентифицира с неутрален разказвач или с някой от героите, ако е такава задачата.	Пишещият се отдалечава от конкретното и се стреми към обобщено представяне.
Преразказва се в основно глаголно време СЕГАШНО ИСТОРИЧЕСКО, когато е от името на неутрален разказвач, или в основно глаголно време МИНАЛО СВЪРШЕНО, когато е от името на герой.	Основното глаголно време и само СЕГАШНО ИСТОРИЧЕСКО.
Пряката реч се преобразува в непряка.	Пряката реч се преобразува сбито в непряка.
Важно е да се спази последователността на епизодите.	Предава се смисълът на всеки епизод, но някои действия могат да се изпуснат и после да се обясни случилото се.

ОСНОВНИ ПРАВИЛА ПО ВРЕМЕ НА ПИСАНЕ НА РЕЗЮМЕ

- ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ТЕМАТА И ПОДТЕМИТЕ /ЕПИЗОДИТЕ/ КЪМ ТЕКСТА, ОЗАГЛАВЯВАНЕ И ЗАПИСВАНЕ.
- ОТКРИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ ДУМИ И ИЗРАЗИ ВЪВ ВСЕКИ АБЗАЦ, ВКЛЮЧВАТ СЕ, НЕ ДОСЛОВНО, В ОБОБЩЕНИЯТА.
- ПРЕДАВАНЕ СЪДЪРЖАНИЕТО НА ВСЯКА СМИСЛОВА ЧАСТ НАКРАТКО КАТО СЕ ИЗБЯГВАТ ПОДРОБНОСТИТЕ.
- В ГЛАВНАТА ЧАСТ СЕ ПРЕДСТАВЯТ ПРИЧИННО-СЛЕДСТВЕНИТЕ ВРЪЗКИ В ХУДИЖЕСТВЕНИЯ ТЕКСТ ИЛИ ИЗВОДИТЕ В ДРУГИТЕ ВИДОВЕ ТЕСТОВЕ. ВСЕКИ ЕПИЗОД ОТ ТЕКСТА, КОЙТО СЕ РЕЗЮМИРА, ИМА ПОСОЧЕНИ ПРИЧИНИ И СЛЕДСТВИЯ, КОИТО СА ОСНОВА ЗА СЛЕДВАЩАТА ЧАСТ. ЗА ЦЕЛТА СА НЕОБХОДИМИ СВЪРЗВАЩИ ИЗРАЗИ КАТО: ***В ИНФОРМАЦИОННАТА БЕЛЕЖКА СЕ СЪОБЩАВА, ЧЕ..., СЛЕДВАЩИЯТ ЕПИЗОД СЪДЪРЖА..., ЗАЩИТАВА СЕ ТЕЗАТА, ЧЕ ..., АВТОРЪТ ИЗТЪКВА /ПОДЧЕРТАВА, ВНУШАВА, ОПРЕДЕЛЯ/*** И Т.Н.
- НЕ СЕ ВКЛЮЧВАТ ПОДРОБНОСТИ. ВАЖНИ СА ОТДЕЛНИТЕ СМИСЛОВИ МОМЕНТИ, КОИТО ИЗЯСНЯВАТ СЪЩНОСТТА НА ТЕКСТА. ВКЛЮЧВАТ СЕ ФАКТИ, ИМЕНА, МЯСТО И ВРЕМЕ НА ДЕЙСТВИЕ.
- НЕ СА ВАЖНИ СРАВНЕНИЯ, ОПИСАНИЯ, ИЗРАЗЯВАНЕ НА ЧУВСТВА ИЛИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ГЕРОИТЕ ИЛИ КЪМ ПРЕДСТАВЕНИЯ ПРОБЛЕМ.
- ИЗБЯГВА СЕ ПРЕРАЗКАЗА. ЦЕЛТА НА РЕЗЮМЕТО НЕ Е ДА ДЪРЖИ ЧИТАТЕЛЯ В НАПРЕЖЕНИЕ, А ОЩЕ ОТ САМОТО НАЧАЛО ТОЙ ДА Е НАЯСНО С РАЗВРЪЗКАТА, СЪС СЪЩНОСТТА НА ТЕКСТА.
- СПАЗВА СЕ ВИДА НА ИЗХОДНИЯ ТЕКСТ – НАРАТИВЕН, ОПИСАТЕЛЕН, АРГУМЕНТАТИВЕН, ИНФОРМАЦИОНЕН, АПЕЛАТИВЕН, КОМБИНИРАН.
- ЦЕЛТА Е ЧИТАТЕЛЯ, НЕПОЗНАВАЩ ТЕКСТА, ДА ПРИДОБИЕ ПРЕДСТАВА ЗА НЕГО ЧРЕЗ РЕЗЮМЕТО.